

Oponentský posudek bakalářské práce

Název práce: Úloha ženy v paliativní péči

Autor práce: Jana Marcinková

Obor studia: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: ThLic. Michaela Vlčková, Th.D.

Datum: 3.5. 2016

Svým rozsahem 45 stran splňuje práce nároky kladené na bakalářskou práci, obsahuje poměrně velké množství pravopisných chyb a za velký nedostatek lze označit stránku stylistickou. Některé části práce se ocitají za hranicí odborného stylu. Bibliografické citace a odkazy v textu odpovídají příslušné normě. Abstrakt je až příliš stručný, klíčová slova v angličtině obsahují chyby (describess, dystanazy).

V úvodu autorka formuluje následující hlavní cíl práce: jak ke smrti a umírání přistupují ženy, jak se časově se smrtí prolínaly a zamyslet se nad tím, proč mají ženy větší zastoupení v ošetřovatelství, zdravotnické profesi, proč poskytují více empatie a porozumění v paliativní péči a otázkách smrti všeobecně.

Dalším dílčím cílem je „odkrývat smrt a umírání jako běžnou životní věc, tak jak se vyvíjelo v dávných dobách.“

Nutno říci, že již cíle práce jsou poněkud nejasně formulované. Autorka neobjasňuje dostatečně postup a metodu jak tohoto cíle hodlá dosáhnout. Již v úvodu najdeme velmi vágní tvrzení typu: "politická a sociální situace je zvláštní...", "vztahy mezi lidmi jsou zvláštní". Tento jev nás bohužel provází celým textem. Rušivě působí opakované nadbytečné užívání ukazovacích zájmen ten, ta, to. Věty v některých souvětích na sebe logicky nenačuzují. Jistě bychom mohli ocenit snahu autorky psát vlastními slovy a vyjadřovat své názory, postoje a zkušenosti, kdyby tímto nevybočovala z odborného stylu bakalářské práce.

První kapitola nese název *Historie umírání a ženy*, který ovšem neodpovídá obsahu. V prvním oddíle *Smrt v ženském pojetí* píše obecně o smrti v různých kulturách, mýtech, náboženských představách o zvycích a praxi „našich prapředků“ v péči o umírající. Zde zmiňuje pouze ve stručnosti fakt, že o umírající pečovaly především ženy. V dalším oddíle (2.1) nazvaném *ritualizace smrti* najdeme zcela nesouvislou změň tvrzení ohledně ritualizace (autorka neuvádí co má tímto pojmem na mysli a z textu není jisté, zda tento pojem správně chápe) a institucionalizace smrti. Vzhledem k předcházející definici rituálu jako „řádu obřadu“ vyznívá zcela nepochopitelně tvrzení: „V současné době dochází k ustanovení rituálu smrti při již nevléčitelném onemocnění nebo úrazu, že je jedinec přesunut v drtivé většině případů do specializovaných zařízení jako nemocnic nebo hospiců a umírá mimo domácí prostředí.“ Lze

pochopit, že používá pojem rituál v přeneseném slova smyslu, z textu to však není zřejmé. Nedůsledné a neobratné zacházení s termíny je charakterické pro celou práci.

Rovněž následující oddíl (1.3) *Pohřební ritus* působí velmi chaotickým dojmem. Autorka líčí některé zvyky obsažené v české lidové tradici spojené s umíráním, následně zcela neorganicky přeskočí k současným zákonům o pohřebnictví, načež se vrací k pohřebním rituálům, tentokrát spojených s kulturou Vikingů. Nenajdeme zde však ani zmínku o křesťanském pohřbu či lidových zvycích spojených s pohřbem, jak bychom s ohledem na kulturu, kterou se práce převážně zabývá očekávali. Nadpis v podstatě opět neodpovídá obsahu textu. V posledním oddíle první kapitoly (1.4.) *Vznik ošetrovatelství* konečně nalezneme stručnou zmínku o úloze žen v ošetrovatelské praxi. Na straně 12 je uveden chybný údaj o nařízení papeže Řehoře Velikého z roku 817, kdy uběhlo více než dvě stě let po jeho úmrtí.

K tématu úlohy ženy v paliativní péči se autorka znovu dostává ve třetí kapitole, kde se stručně zmiňuje k tématu ženy v postavení nemocné nevléčitelnou chorobou a v oddíle 3.4. *Rodina a truchlení* o roli ženy jako pozůstalé. Poněkud důkladněji je téma žen pojednáno v kapitole čtvrté, jejíž text je však přesycen různými vágními a nesouvislými tvrzeními typu: "*Ženy, které pracují v prostředí nemoci a utrpení je hodně. Setkávají se každodenně s bolestí a ztrátou lidského života. Pak jdou domů, kde každá má svůj svět, své starosti, ale i lásky. Je to ženský svět. Je trochu jiný.*"

Autorka se zde zabývá předpoklady žen pro doprovázení umírajících v paliativní péči, téma však zpracovává velmi nesystematicky a čerpá z pochybných zdrojů (například jahodovnik.blog.cz), předkládaná fakta zní nehodnověrně.

V závěru práce bychom očekávali shrnutí výsledků, ke kterým autorka ve své práci došla. Najdeme zde však v podstatě pouze zopakování cílů, které chtěla sledovat a konstatování, že měla k dispozici nedostatečné množství literatury.

Pokud lze práci vůbec doporučit k obhajobě, pak s velkými rozpaky s hodnocením dobře.